A°. 1835. N°. 69.

# ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 11 Junij.

FRANKFORT, den 7den Junij.

Een handelsberigt uit Keulen, meldt: « De levendige deelneming, welke het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg tusschen Keulen en Antwerpen allerwege ondervindt, en de verzekering van alle mogelijke begunstiging en ook dadelijke deelneming van wege de Pruissische regering laten nu wel geen twijfel over, dat deze voor geheel Duitschland en voor Keulen inzonderheid gewigtige onderneming, op actien gegrond, spoedig tot stand zal komen. Reeds bedragen de inschrijvingen voor de baan van Keulen tot aan de Belgische grenzen (in Belgie wordt, gelijk men weet, de weg op 's lands kosten gemaakt) meer dan een millioen daalders, en nog slechts eene toeneming van inschrijvers, gelijk die in de laatste weken plaats had, is noodig om de vereischte som te vinden. De begrooting der kosten berust op het oordeel van vele deskundige lieden, die, na afloop der opnemingen, en bij de vooronderstelling, dat na de voltooijing van den spoorweg het handelsvertier met Braband slechts op den tegenwoordigen voet voortduurt, de ondernemers de geruststelling geven, dat het kapitaal, tot den aanleg gebezigd, schitterende rente zal opleveren. Het is daarbij geen ijdele verwachting te noemen, dat de bedoelde ijzeren spoorweg, waarop een afstand van 40 mijlen in acht uren wordt afgelegd, nieuw leven aan den handel zal geven. Dit inziende, hebben onlangs ook vele der eerste handelshuizen van Frankfort, Berlijn en Hamburg aan de inschrijving deel genoten.

ZWITSERLAND.

*Zurich 30 Mei.* Het Zwitsersch bewind, thans door het kanton Bern uitgeoefend wordende, schijnt zich vele moeite te geven om de goede verstandhouding van Zwitserland met het buitenland te herstellen. Ofschoon het kanton Bern het minste door de tegenwoordige beperkingen getroffen werd, moest het toch als bewind, bij het gevoel zijner verpligting, om voor gansch Zwitserland te zorgen, er grooten prijs op stellen, de voor naburige staten niet minder dan voor Zwitserland onaangename en nadeelige spanning te doen ophouden. Inderderdaad had geheel kanton er ook de meeste reden toe, vermits het juist de regering van Bern was, welke de moeijelijkheden voornamelijk verwekt, en den twist door haar gedrag tot dus verre verergerd en verlengd had. Aan Oostenrijk zoowel als aan de overige naburige staten schijnt thans eene verklaring ingezonden te zijn, welke men vertrouwt dat hen te vreden zal stellen, zoodat alle beperkingen en tegenkantingen zullen ophouden. Het is wel een zure appel, waarin de Zwitsersche diplomatie moet bijten, doch door nog langer te wachten zou hij slechts te zuurder zijn geworden. Alle volken en staten hebben zich overigens reeds moeten laten welgevallen om misslagen te herstellen. Dit is eene wet der natuur, welke men door kleinmoedig klagen zoo min als door verkeerden trots ontgaan kan. De laatste zwarigheid bestaat nog in het ceremoniele der nieuwe accreditering van den Oostenrijkschen gezant. Men houdt het er voor, dat kleine staten over dergelijke zaken minder kunnen heenstappen dan groote: omdat, naarmate de magt en inwendige kracht gering is, de uiterlijke vorm der zelfstandigheid en onafhankelijkheid aan gewigt wint. De groote kan in het bewustzijn zijner moedigheid kleine formaliteiten gering achten, terwijl de kleine gevaar loopt, om, wanneer eerst de uiterlijke beleefdheid, de uiterlijke schijn zijner zelfstandigheid, opgeofferd is, ook zijn wezenlijk aanzien te verliezen.

STOKHOLM, den 30sten Mei.

De rijksdag is gesloten met eene koninklijke aanspraak, welke door den graaf *van Wetterstedt* is voorgelezen. Daarin komt onder anderen het volgende voor: « Verscheidene voorslagen tot verandering van onze volksvertegenwoordiging zijn in omloop gebragt geworden. Wij hebben veelvuldige klagten over de gebrekkigheid derzelve vernomen. Zij is menschenwerk, maar door mannen geschapen, in waardigheid met ons gelijkstaande; zij kan echter mogelijkerwijze verbeteringen en schikkingen noodig hebben. Wel verre van mij te willen verzetten tegen verbeteringen, waarvan de nuttigheid blijken mogt, zal de natie mij veeleer steeds bereid vinden, om de invoering daarvan, naar mijne overtuiging en in overeenstemming met de magt, bij de grondwet aan mij toegekend, te ondersteunen. Alles, wat de laatste toelaat, alles wat de noodzakelijkheid vereischt, zal ingevoerd worden; maar eenig en alleen langs den weg, welken de wetten aanwijzen en niet ten gevolge van oogenblikkelijke ingeving. Het behoud en welzijn der maatschappij vereischen orde, vaderlandsliefde en eendragt, die alle op geregtigheid berusten, welke weder zelf steunt op de kracht des verstands, dat alles vereffent en scheidt.»

LONDEN, den 6den Junij.

De minister *J. Russell* heeft gisteren avond zijne aangekondigde bill omtrent de hervorming der gemeente-besturen in Engeland en Wales, in het huis der gemeenten ingediend en toegelicht. Bij dat ontwerp worden de genoemde besturen, wat derzelver zamenstelling en werking betreft, op eenen liberalen voet ingerigt, en alzoo zeer belangrijke veranderingen gemaakt in de thans bestaande orde van zaken. Zoo wordt onder anderen bepaald, dat de tegenwoordige besturen in de maand October aanstaande geheel zullen ophouden te bestaan en vervangen worden door andere ligchamen, die den naam zullen dragen van gemeenteraden, en die zullen verkozen worden door de burgers, dat is door al degenen, welke vaste panden in eigendom hebben; door den gemeenteraad wordt jaarlijks een *mayor* of hoofd van het gemeente bestuur verkoren, en van de gemeente-raden zelven treedt jaarlijks een derde gedeelte der leden af, behoudens de bevoegdheid, om op nieuw benoemd te worden. Voorts wordt de regtsmagt der gemeente besturen, wat het lijfstraffelijke betreft, aanmerkelijk ingekort; — al de uitsluitende regten van bijzondere genootschappen of gilden afgeschaft; — enz. De voordragt van deze maatregelen heeft aan de bewegings-partij een groot genoegen gegeven, en, hetgeen veel indruk maakt, ook de goedkeuring van den heer *R. Peel* weggedragen; deze staatsman heeft openlijk erkend, dat de bestaande inrigting der gemeente-besturen ten hoogste gebrekkig was en verandering vereischte, en dat hij tegen het in stand brengen der voorgedragene bill, welke hij nog belangrijker achtte dan de parlementaire hervormings bill, geene hinderpalen zou opwerpen. — De heer *O'Connell*, welke de voordragt insgelijks goedkeurde, heeft ook voor Ierland dergelijke bepalingen verlangd, en deze zijn hem door de ministers toegezegd.

— Het ter tafel leggen van eene petitie, komende van eenige duizenden Protestanten uit het graafschap Down, en verzoekende om voortdurende handhaving van de gevestigde kerk van Engeland, heeft den markies *van Londonderry* dien avond aanleiding doen nemen, om Zr. Ms. tegenwoordig gouvernement op nieuw te laken, ten opzigte van den schandelijken invloed, welke de bekende *O'Connell* steeds op deszelfs handelingen blijft uitoefenen, en ook reeds op Zr. Ms. ministers, betrekkelijk de jongste benoemingen in Ierland, uitgeoefend heeft. De minister *Melbourne* heeft echter dien blaam van Zr. Ms. gouvernement trachten af te wenden, door nogmaals uitdrukkelijk te verklaren, dat hij met Mr. *O'Connell* niets had uitstaan, en de onlangs door den laatstgenoemden geschrevene brieven hem (den burggraaf *Melbourne*) niet aangingen, daar de bewuste Iersche benoemingen de natuurlijke gevolgen van verdiensten en van niets anders waren.

— Eergisteren avond heeft de kolonel *Sibthorp* in het lager huis voorloopig kennis gegeven van onmiddellijk bij het ter tafel brengen van het budget door de ministers, eene resolutie aan de gezamenlijke leden te zullen voordragen om, namelijk, alle officiele jaarwedden, 6000 p. st. te bovengaande, met 30 pCt., tusschen de 3000 en 6000 p. st. met 20 pCt., tusschen de 2000 en 3000 p. st., met 15 pCt., tusschen de 1000 en 2000 p. st. met 10 pCt., en tusschen de 800 en 1000 p. st, met 5 pCt. te verminderen. Zoo lang echter al de begrootingen voor dit loopende jaar nog niet in dit huis doorgegaan waren, heeft de minister *S. Rice* verklaard, het juiste tijdstip van het ter tafel komen van het budget niet te kunnen bepalen.

Lord *Palmerston*, Zr. Ms. minister van buitenlandsche zaken, welke maandag als parlementsvertegenwoordiger voor de burgt Tiverton, door den heer *Kennedy* ten behoeve van gemelden lord afgestaan, verkozen is, heeft dien ten gevolge Woensdag avond reeds in het huis der gemeenten zitting genomen. In zijne gehouden reden op maandag, na den afloop der verkiezing, heeft Lord *Palmerston* van het onlangs af[illegible] den *Peel*-ministerie niet veel goeds en daarentegen van het *Mel[illegible]* kabinet, even als lord *J. Russell* vroeger aan de kiezers van [illegible] Stroud, veel schoons gezegd en beloofd.

— Z. Exc. sir *C. Bagot*, onze vertegenwoordigende gezant te Weenen, is, met deszelfs gevolg, in deze hoofdstad van het vasteland aangekomen.

— In deze laatste dagen heeft men in deze hoofdstad ontdekt, dat door zekere nog onbekende personen een aantal valsche wisselbrieven uitgegeven en grootendeels naar Parijs opgezonden zijn, van waar reeds voor eene waarde van 10,000 p. st. in Londen terug ontvangen en als valsch erkend zijn.

PARYS, den 7den Junij.

Het ministeriele ochtendblad bevat heden weder een betoog van de noodzakelijkheid, dat de Koningin-regentes van Spanje door de deelnemers aan het viervoudig verbond gewapenderhand bijgestaan worde. Het vleit zich echter niet, dat daartoe voor alsnog zal besloten worden. Dit blad is tot dus verre het eenigste, dat zich voor die gewapende tusschenkomst heeft verklaard. De overige ministeriele bladen zwijgen er van, en de oppositie-bladen zijn er allen tegen.

Het ministeriele avondblad behelst de volgende tijdingen:

„Berigten uit Bajonne van den 5den melden, dat Villa-Franca, zich den 3den, na zich goed verdedigd te hebben (aan de Carlisten) overgegeven heeft. De Carlisten zijn in den omtrek van die stad; zij worden te Tolosa verwacht, waar zich *Laureguy* met drie bataljons in opgesloten heeft. Men verzekert, dat de troepen der Koningin de versterkte plaatsen van den Bastan verlaten en naar Pampelona zullen terugwijken.

*Parijs, des avonds ten zes ure.* Eene depeche uit Bajonne van heden meldt, dat het garnisoen van Bergara naar Vittoria, en die van Tolosa en Irun naar St. Sebastiaan teruggeweken zijn."

Particuliere berigten melden voorts nog, dat Elisondo en Urdach door de Carlisten naauw ingesloten zijn. Zij hebben eenige manschappen uit laatstgemelde plaats, die levensmiddelen wilden ophalen, tot op de Fransche grenzen vervolgd. Bij die gelegenheid is een soldaat van het 48ste Fransche regement gekwetst geworden, hetwelk daarop dadelijk de wapens opgevat en de Carlisten teruggejaagd heeft.

Het *Journal de Commerce* behelst eenen brief van de Spaansche grenzen, volgens welken de zaak der Koningin als verloren moet beschouwd worden, indien binnen veertien dagen niet officieel aangekondigd wordt, dat het Fransche gouvernement gewapenderhand ten haren behoeve zal tusschen beide treden. Men berekent dat don *Carlos* gemakkelijk voor het einde dezer maand te Madrid kan wezen.

Tot de laatste zegepraal der Carlisten heeft inzonderheid bijgedragen, dat de generaal *Oraa*, die zich met 4000, waarvan ten minste de helft tot de koninklijke garde behoorde, bij *Valdez* zou voegen om Villa-Franca te ontzetten, door 2000 man Carlisten is overrompeld geworden, die hem volkomen geslagen hebben, zoodat hij slechts met een klein gedeelte van zijn korps is ontkomen.

— De heer *Audry de Puyraveau* heeft den volgenden brief aan den president van de kamer der pairs geschreven:

„Na mijne protesten voor de beide kamers, heb ik het inconstitutionele besluit, bij verstek door de kamer, waarvan gij voorzitter zijt, tegen mij genomen, door geene regtsmiddelen af te weren. Ik protesteer thans tegen het vonnis, gelijk ik tegen de regtsmagt van de kamer der pairs geprotesteerd heb. Tusschen haar en mij kan het van geen regt en geregtigheid zake zijn, maar alleen van geweld, en ik wacht het uitwerksel van hare gedrogtelijke magtaanmatiging af, gelukkig van het slagtoffer eerder dan de medepligtige te zijn van de ordelooze gevolgen van het noodlottige stelsel, waaronder mijn vaderland zucht. — Nogtans klaag ik de ongehoorde tegen mij geslagene sententie bij de openbare meening aan, en ik beroep mij op de geregtigheid des volks, dat zoowel de souverein van de pairschap als van mij is. Indien deze geregtigheid somwijlen vertraagt, is zij niettemin onvermijdelijk, en ik zie haar, wat mij aangaat, met vertrouwen te gemoet. Bij gemis van schitterende titels, geeft althans de gevangenis, welke de kamer der pairs mij, aan den avond eens levens, hetwelk ik gaarne nog nuttiger voor mijn vaderland besteed zou hebben, toewijst, dat ik niet ontbloot was van gehechtheid aan overtuigingen, welke steeds het heil des volks ten onderwerp hadden."

— In de zitting van de kamer der afgevaardigden van gisteren, heeft de heer *Audry de Puraveau*, als lid dier kamer, verlof van afwezigheid gevraagd, ten einde zich naar zijne zieke echtgenoot te begeven. Dit verlof is toegestaan geworden.

— De *Constitutionel* behelst een particulier berigt, volgens hetwelk don *Miguel* heimelijk Rome verlaten zou hebben. Hij zou zich naar Holland willen begeven.

— Brieven uit Portugal melden, dat een regiment voorondelden op Madeira in opstand zou geraakt zijn, de officieren vermoord, de stad geplunderd en den *Miguel* uitgeroepen zou hebben. Afgeslagen zijnde, hadden zij zich ingescheept, om, zoo als zij zeiden, naar Italie bij don *Miguel* te gaan.

BRUSSEL, den 9den Junij.

Uit Keulen wordt gemeld, dat het Pruissische gouvernement voor een derde in de aanleg van den ijzeren spoorweg naar de Belgische gren- zal deelnemen. Die tijding heeft zoo groot vertrouwen ingeboezemd, dat de inschrijving binnen weinige dagen tot de som van acht millioen franken is gestegen.

AMSTERDAM, den 9den Junij.

Gisteren was er ter Effekten Societeit weinig handel; tot de navolgende koersen werd slechts weinig gedaan:

*Holland.* $2\frac{1}{2}$ pCt., $55\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$; kansbilletten $25\frac{1}{2}$.

*Spanje.* 5 pCt. perpetuelen, $41\frac{3}{4}$ à 42; cortes 32; uitgestelde $16\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$.

*Beurs van den 9den Junij.*

Heden zijn wij in het bezit der Engelsche berigten van jl. Zaturdag; op dien dag had te Londen op nieuw eene reactie in Spaansche schuldbrieven plaats en waren dezelve tot 38 pCt. achteruitgegaan; doch zijn de Fransche berigten van jl. Zaturdag iets gunstiger over Spanje. Men sprak weder met eenige meerdere zekerheid van de interventie en zelfs waren er geruchten te Parijs, dat ook Engeland werkdadig deelnemen zoude. Dit heeft aan de Spaansche fondsen eenige meerdere vastheid gegeven, en ook hier waren wij met 5 pCt. perpetuelen iets williger; cortes zouden ook voorzeker meerder gewild zijn, indien niet te veel voor Engelsche rekening aangevoerd was.

Van het leger uit Spanje is niets nieuws; de berigten uit Madrid zijn geruststellend en spreekt men daar ter stede van nieuwe belangrijke verzendingen van troepen, om de armee van Valvez te versterken; nopens de interventie bewaren de Madridsche particuliere berigten een diep stilzwijgen.

Fluctuatiën der prijzen.

*Holland.* $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$ met eenigen handel; 5 pCt. $100\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, gebleven; kansbiljetten $25\frac{7}{16}$ à $\frac{1}{2}$, bij zeer geringe affaire; oud syndikaat $94\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; nieuw $79\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; bij weinig affaire. Nieuwe aandeelen Handelmaatschappij zijn à $101\frac{1}{4}$ en $101\frac{3}{8}$ verhandeld.

*Spanje.* 5 pCt. perpetueelen opende $41\frac{7}{8}$, klommen allengs tot $42\frac{5}{8}$ en bleven $42\frac{5}{8}$, met koopers; 3 pCt. 26 à $\frac{1}{4}$; uitgestelde $16\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$, beide bij zeer geringe affaire. In cortes is veel handel gedreven; de prijs opende op 31, viel terug tot $30\frac{5}{8}$ en bleef op het eind $31\frac{1}{8}$; coupons $17\frac{1}{8}$, $16\frac{3}{4}$ gedaan.

*Brazilie.* $83\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$; Columbia $25\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; coupons ƒ 6.

*Peru.* $23\frac{1}{4}$, 23, $22\frac{3}{4}$. Alle voornoemde effekten met verkoopers voor Engelsche rekening.

## Mengelwerk.

### Interventie of Non-interventie.

In ons No. 67 beschouwden wij het voor en tegen der door *Spanje* aan *Frankrijk* gevraagde interventie, en ontwikkelden ons begrip aangaande den moeijelijken toestand, waarin het *Fransche* Gouvernement door die aanvraag verkeert. Onze geachte lezers hebben uit hetgeen wij uit de buitenlandsche dagbladen, die, het één meer uitvoerig dan het andere, de bewuste zaak tot het onderwerp van herhaalde beschouwingen gemaakt hebben, overnamen, ongetwijfeld gezien, dat onze redeneringen op vele punten met hen volkomen overeenstemden, en dat men het over het algemeen eens is aangaande *Frankrijks* moeijelijke positie.

De jongste Engelsche berigten spreken ons van eene stellige ongezindheid des Britschen ministeries, om zich in eene gewapende tusschenkomst te wikkelen; terwijl wij van den anderen kant den ouden raadgever van het *Parijsche* kabinet, TAYLLERAND, zich even eens met alle krachten tegen de aanvraag van het Madridsche hof zien verzetten. Hoewel het dus nog tot geene stellige beslissing is gekomen, laat het zich reeds eenigzins vooruit zien, dat er, voor als nog, geen fransch leger over de Pijreneën zal trekken, om de Christino's te ondersteunen; en dat de daadzakelijke beslissing van het noodlottige pleit aan het Madridsche hof zelve zal overgelaten blijven, hetwelk, volgens TAYLLERANDS begrip, zich deerlijk vergist heeft, met uit den geest van het viervoudige verbond te willen afleiden, dat *Frankrijk verpligt is*, hetzelve gewapender hand bij te staan, welke verpligting alleen aan *Portugal* is toegekend. De hulp, door *Frankrijk* en *Engeland* aan de zaak der Christino's te verleenen, kan en mag bij gevolg in niets meer bestaan dan in het op onbepaald crediet leveren van wapenen, zoo als uit ons laatste nommer is gebleken, dat door het Engelsche gouvernement reeds is bewerkstelligd, alsmede in het voorrekening van het Madridsche hof uitrusten van eenen... en eindelijk in het verleenen van verlof aan hen, die zich onder de vanen van ISABELLA II willen scharen. Maar die maatregelen hebben, schoon dan ook overeenstemmende met den letterlijken inhoud van het viervoudige verbond, tot hiertoe weinig gelukkig gevolg voor de zaak der Christino's opgeleverd, en wel zoo weinig, dat de Koningin-Regentes eindelijk tot de verpligtende noodzakelijkheid is gekomen, om meer dan de bewuste verbonds-hulp, en wel het oprukken eener aanzienlijke buitenlandsche legermagt te vragen. Wordt deze krachtdadiger hulp haar, zoo als het zich laat aanzien, ontzegd, wat dan? De Engelsch-Fransche coalitie ziet het ten duidelijkste, welke vorderingen don CARLOS reeds gemaakt heeft en nog dagelijks maakt. CHRISTINA moge hem in hare troonrede *eenen verblinden vorst noemen, die den troon harer dochter zoekt te overweldigen, en de wet van altijddurende vervallen-verklaring van dien troon, het zegel heeten, dat de geheele natie aan de vestiging van het Madridsche gouvernement gehecht heeft*: de daadzaken hebben het tot hiertoe genoegzaam bewezen, dat de Spaansche pretendent alles behalve een verblind ijveraar voor zijne vermeende regten is, en dat hij, onder andere moedige verdedigers zijner zaak, eenen opperbevelhebber

heeft weten te kiezen, die onder de eerste veldheeren van zijnen tijd kan gerangschikt worden; terwijl het er bovendien zeer verre van af is, dat de geheele natie in de vestiging van het Madridsche gouvernement genoegen neemt. Een ander niet minder gewigtig punt moet te gelijkertijd de Engelsch-Fransche coalitie in het oog vallen. Als DON CARLOS zegepraalt dan zal het Spaansche finantiewezen eenen geduchten schok ondervinden, daar het zich niet laat vermoeden, dat hij de leeningen der tegenwoordige regering zoo graaf goedkeuren, hetwelk voor tallooze speculanten onberekenbare verliezen zou doen geboren worden, gelijk nu reeds plaats heeft, nu het nog onbeslist is, wat *Engeland* en *Frankrijk* zullen besluiten.

De Regentes mege al verder in hare troonrede *de verzekering van voortdurende vriendschaps-betuigingen van de zijde harer bondgenooten en der genegenheid dier mogendheden geven, die hare verhevene dochter als wettige koningin van Spanje hebben erkend; terwijl andere*, welke zij opzettelijk ongenoemd laat, *die zulk eene erkenning nog vermeenen te moeten uitstellen, geene de minste gezindheid aan den dag leggen, om zich in een geschil te mengen, dat Spanje alleen beslissen moet*: wij voor ons houden het daarvoor, dat DON CARLOS, zonder zijdelingsche hulp of aanmoediging dier bewuste ongenoemde mogendheden, misschen nimmer die zegepralende voortgangen zou hebben kunnen maken, die hij werkelijk gemaakt heeft.

Ook dit kan den scherpen blik der Engelsch-Fransche coalitie niet ontsnapt zijn, en desniettemin zal zij weigeren ISABELLA aan eenen gapenden afgrond te helpen ontscheuren, waarin zij op het punt staat neder te storten?! Zonderlinge verbondsvriendschap! Zonderlinge politiek?!

Toen het er op aankwam, om onzen troon, onzen waarachtig wettigen, door niemand op billijkheid of regt op te eischen troon, te helpen schragen, en de gegronde vorderingen der Nederlandsche natie ten laste van *België* te helpen ondersteunen, vonden *Engeland* en *Frankrijk* er geene zwarigheid in, om te land en te water onze vijanden te worden, en ons Gouvernement te beletten, dat het voor de onbetwistbare belangen onzer natie, het voordeeligst mogelijk eindverdrag met *België* sloot. Maar nu het Spaansche constitutioneele gouvernement hunne hulp inroept tegen de dreigende magt van het absolutismus, nu kruipen zij in hunne schulp, en blijven zij werkeloos.

Men gelieve hieruit niet af te leiden, dat wij eene gewapende fransche of engelsche interventie, ter beslechting van het Spaansche pleit, hoogst wenschelijk keuren; geenszins; wij willen daarmede slechts doen opmerken hoe strijdig gedachte gouvernementen niet zelden handelen, wanneer het hun belang of willekeur geldt.

Eenen wensch koesteren wij, ongetwijfeld in den geest van velen, dat namelijk het tooneel van burgerkrijg in Spanje spoedig in een tooneel van vrede moge herschapen en eene gewenschte schikking tusschen de vijandige partijen tot stand moge gebragt worden: opdat het schuldeloos bloed van duizende slagtoffers niet langer den aardbodem drenke en wij ons niet langer te bedroeven hebben over zoo veel gruwelen, als wij op *Spanjes* half verwoesten grond zagen stand grijpen!

## IJzeren Spoorweg.

Het is zeer opmerkenswaardig, hoe de *Staats-Courant* meermalen zeer veel zegt, zonder één enkel woord. In het nommer van 4 Junij, wordt alwederom, zoo als meermalen, het laatst en zeer belangrijk berigt, omtrent den snellen voortgang der Belgische onderneming, om eenen Spoorweg daar te stellen van *Antwerpen* tot de Pruissische grenzen, geplaatst vlak onder de berigten wegens de Rijnscheepvaart. Het is, alsof men het publiek toch wilde opletend maken op het verband, tusschen die beide dingen: en, waarlijk, niet ten onregte. Wij kunnen toch niet gelooven, dat de *Staats-Courant* in ernst zou willen deelen in die victorieuze manier van wederleggen, waarvan zich *de Maas* bedient, met aan te kondigen, dat de stoomvaart nu zoo zeer volmaakt is, dat men, in vier dagen, van *Straatsburg* naar *Londen* kan komen, en dat er, o! wonder, eene geregelde dienst komt tusschen *Dusseldorp* en *Rotterdam*, zoo dat men (wie zou het ooit geloofd hebben?) die reis, *afkomende*, in éénen dag zal kunnen doen. Wij zouden dit alles heerlijk vinden, wanneer koffij, suiker, tabak, indigo, en dergelijke kleinigheden meer, uit *Duitschland* naar ons toe moesten vervoerd worden; maar zoo lang die dingen eene tegenovergestelde reis te maken hebben, baat ons die afkomende snelheid zeer weinig.

Bij gelegenheid van de discussie in *België* over den Antwerpschen Spoorweg, in [illegible], zeide de heer [illegible], dat de Belgen weinig voordeel van het tractaat van 15 November 1831 zouden genoten hebben, waarbij hun de gemeenschap met den Rijn, door de binnenwateren, was toegestaan; want dat zij dan den naijver zouden te vreezen gehad hebben *d'une nation si active et si adroite*. De uitkomst toont hoe zeer de heer COGHEM zich bedroog, en dat zij, op dien koop, dat tractaat zeer goed hadden aangenomen.

Men heeft gezien, dat onze activiteit en behendigheid bestaat in het vasthouden van kinderachtige vooroordeelen; dat wij niet weten wat concurrentie is, en nog veel minder, welke inspanning en ijver noodig zijn om daarin te overwinnen. Zeker zullen de Belgen niet meer met ons in de *Rijnvaart* concurreren: maar zij zullen het in den *Rijnhandel* doen en laten ons dien hoog-geroemden stroom over met even zoo veel rijnschepen en stoombooten als wij maar lust hebben. Onze activiteit bestaat daarin, dat, wanneer er iets algemeen nuttigs voorgesteld wordt, al wat administreert, reforeert of dirigeert de handen in één slaat, om met gewrochtelijke redeneringen wit te maken hetgeen zwart is, en een eenzijdig en klein belang te doen zegevieren op dat van de geheele maatschappij. Onze behendigheid toont zich in menigvuldige kunstgrepen, aangewend om het gouvernement af te schrikken van een besluit, dat zich boven die ellendige jaloezijen verheffen en waarlijk 's lands welvaart bevorderen kon.

Geheel anders heeft *Antwerpen* gedaan. Men heeft zich daar niet bekreund aan [illegible] dat eene spoedige overeenkomst tusschen de beide partijen, die [illegible] tegenover elkander staan. Men heeft veeleer zich voorgesteld, dat een spoorweg, in welke omstandigheden ook, altijd een blijvend voordeel voor *Antwerpen* zal zijn, en deze zal dan ook de eenige, maar rijke vrucht wezen, die de Belgische omwenteling, in 't voordeel van het land, zal achter laten. Onze zoo hoog door ons zelven opgevijzelde schranderheid heeft daarin bestaan, dat wij, om ons met eenigen goeden schijn tegen den noodzakelijken en onwederstaanbaren loop der tijden te verzetten, eerst het publiek hebben willen diets maken, dat er niets van dien Belgischen Spoorweg zou komen. Toen dit misliep, cijferden wij heel schrander uit, dat de vrachten op dien weg 15 maal hooger zouden te staan komen, dan die op den Rijn.

Thans, nu de onzinnigheid van die water-filozofen aan den dag komt, verzekert men elkander in de hoogere kringen, dat met dien Spoorweg alleen bedoeld wordt eene snelle communicatie met Parijs, en dat de handelweg naar den Rijn zal achterblijven! Armzalig zelfbedrog of kwaadwilligheid! Wij beslissen niet, maar zien, met zulke gemoedsstemming, in ons vaderland niets dan ellende te gemoet.

Had men den Spoorweg bij gedeelten ontworpen en ondernomen, dan had men reeds vroeg een groot voordeel daarop kunnen behalen, door het sterk vertier, vooral in reizigers-transport, uit Holland naar de zoo bekoorlijke Geldersche streken; men had den landbouw op de Veluwe ondersteund, die, wegens gebrek aan mest en andere materialen, kwijnt, en een gereed en goedkoop transport naar Holland van veldvruchten mist. Men had de vestiging aldaar van meer industrie mogelijk gemaakt, die nu moest achter blijven, wegens het kostbaar vervoer van de ruwe stoffen uit koopsteden. Maar dit alles moest opgeofferd worden aan [illegible]dadige kleingeestigheid bij hoogeren en lageren, zonder dat men iets vermeent, dat de handel bemoedigt. —

Wij zullen niet ophouden te protesteren tegen het deelgenootschap in die gewaande schranderheid en voorzigtigheid.

N.

## Alfabet voor den Opmerker.

*Vervolg van No. 65.*

*Hoven* zijn gevaarlijke klippen voor het echt zedelijk gevoel dergenen, die zich geroepen zien, om, met het broeze hulkje van menschelijke onvolkomenheid, den grondeloozen oceaan van het hoogst mogelijk maatschappelijk aanzien te bevaren. Zoo ergens, dan is hier het waarachtige spreekwoord van toepassing: *het zijn sterke beenen, die de weelde dragen.* Hoe menig beklagenswaardig voorbeeld leveren de meeste *hoven* ons niet op, dat er slechts *zeer weinige* WARE hovelingen, dat is, de zoodanigen tot den hoogsten rang opgeklommenen, te vinden zijn, die zich, in alle deelen, den allerhoogsten eeretitel van *mensch* waardig toonen.

*Humorist.* Dit woord beteekent, onder anderen, iemand, die enkel en alleen zijne eigene *luimen*, *neigingen*, *begeerten*, *driften* of *wil* volgt. Ongelukkig land, waar zoodanig een humorist aan het hoofd des bestuurs staat! Ongelukkig het gezin, waar zulk een humorist huisvader is! Ongelukkig de maatschappelijke mensch, die dagelijks, om den broode, verpligt is met zulke humoristen om te gaan! — Nemen wij echter de beteekenis van dit woord in eenen anderen zin, en wel in dien van iemand, die *luimige*, *koddige*, en tevens *leerzame invallen* heeft, *à la bonne heure*, dan bekennen wij gaarne met de zoodanigen in aanraking te komen, voor zoo ver dit namelijk met betrekking tot het gewone dagelijksche leven kan plaats hebben.

*Huisselijk geluk.* „Wat mag toch de reden zijn, — vroeg mij onlangs een eenvoudig man, — dat het huisselijk geluk zich doorgaans meer in den burgerkring dan in de hoogste standen der maatschappij vertoont?" Mijn antwoord was: omdat het huisselijk geluk, gelijk het voedend graan, weliger tiert en opschiet in dalen en op heuvelen, dan op hooge, steile bergen, waar de halmen te veel blootgesteld zijn aan de geduvige veranderlijkheid, en niet zelden verdubbelde magt der winden, of aan de dáár verschroeijende hitte der zon.

*Huwelijk.* Onder de ongelukkigste, en, uit derzelver aard, doorgaans beklagelijkste huwelijken, zijn die van vorsten en vorstinnen meestal te rangschikken. In de gewone zamenleving mag een jongeling, naar welgevallen, eene bruid kiezen, overeenkomstig *smaak*, *behoefte* en *wensch*; onder de vorsten daarentegen kiezen anderen voor den huwbaren jongeling, die zich dikwijls zulk eene keus, met lammeren gedweeheid, moet laten welgevallen: omdat de wil van voedstermoeder Staatkunde hem daartoe verpligt. In de gewone zamenleving mag een meisje, dat geen behagen in den jongeling of man vindt, die haar zijn hof komt maken, den zoodanigen beleefdelijk afwijzen: onder vorstinnen daarentegen gaat zulks bezwaarlijk, en, de voorbeelden zijn er, wel eens ten koste van het leven van velen. Is eene prinses tot de jaren van huwbaarheid naderende of opgeklommen, dan gluurt hare voedstermoeder Staatkunde zorgzaam *voor haar* rond, waar de voordeeligste partij is aan te knoopen. En al is die partij ook een walg in het oog der vorstelijke jongedochter, het arme schaap moet den uitgekipten echtgenoot niet alleen voor eeuwig den haren noemen, maar nog bovendien, op den koop toe, met nederbuigende erkentelijkheid verklaren: *„och lieve voedstermoeder! wat hebt gij mij daar een uitmuntend gemaal toebeschikt."*

*Ieder.* Dit bijvoegelijk, persoonlijk voornaamwoord strekt, in het dagelijksche leven, tot voor- of onderwerp van vele zegswoorden. IEDER *is zich zelv' de naaste.* IEDER *meent zyn uil een valk te zyn.* IEDER *is een dief in zyne nering.* IEDER *wil, dat zyn haan koning kraait.* IEDER *hoopt, dat zyn lot verbetere. Ieder gek heeft zyn gebrek. Ieder vogeltje zingt zoo als het gebekt is. Ieder mensch wil vooruit. Ieder arbeider zwoegt voor zyn brood. Iedere stand heeft zyne lusten en lasten. Als men* IEDER *vertrouwen kon, zou er geen bedrog bestaan. Als* IEDER *was zoo als hy wezen moet, zou de aarde een hemel zyn. Het ware niet goed, dat* IEDER *wist, wat hem te wachten staat. Wie kan het* IEDER *naar den zin maken? Wie is* IEDERS *vriend?* enz. enz.

---

### ELBURG.

Op den 3 en 4 Junij hield het gewone jaarlijksche Examen plaats op het bloeijende alhier gevestigde Instituut van opvoeding, de stichting van wijlen den Admiraal VAN KINSBERGEN, in tegenwoordigheid der heeren Curatoren, zoo wel binnen als buiten deze stad woonachtig; en op den daaraan volgenden dag de uitdeeling der prijzen en bevordering der leerlingen. Deze laatste plegtigheid

bijgewoond door eene aanzienlijke schaar van vreemdelingen en ingezetenen, werd door den Rector met eene korte voorafspraak in de Latijnsche taal geopend, het doel der bijeenkomst ontvouwende. Daarna betraden achtereenvolgens zes zeer verdienstelijke jongelingen het spreekgestoelte, en hielden korte, grootendeels door henzelve opgestelde redevoeringen; als in de Latijnsche taal: W. A. van Jeveren, *de rebus, a P. Corn. Scipione in Africa gestis*; O. U. Okken, *de natalibus et educatione Cyri Majoris*; in de Fransche taal U. P. Okken, *sur les principes et le caractère de l'homme*; in de Engelsche taal A. J. D. C. Balck: *of the social life*; in de Hoogduitsche taal H. C. A. Thieme. C. *Azn. Hannibal, als ein Muster kriegerischer Tugenden dargestellt*; in de Nederduitsche taal G. J. van der Maaten, *over den laatsten Griekschen vrijheidskrijg*. Vervolgens had de uitdeeling der prijzen plaats aan de volgende jongelingen:

W. A. van Jeveren, voor vorderingen in de Latijnsche taal 1. klasse; O. U Okken, voor vorderingen in de Grieksche en Hoogduitsche talen 1 klasse, de Stel- en meetkunde, die tevens tot de Academische lessen bevorderd werd; G. J. van der Maaten, voor vorderingen in de Latijnsche en Grieksche talen, 2. klasse; de Hollandsche taal 1. klasse, de stel- meet- en rekenkunde, 1. klasse; J, Gockinga, voor vorderingen in de Latijnsche taal 3. klasse en de algemeene geschiedenis; H. J. van Hoeclum, voor vorderingen in de Latijnsche taal, 3. klasse; U. P. Okken, voor vorderingen in de Fransche en Engelsche talen, 1. klasse; A. J. D. C. Balck, voor vorderingen in de Aardrijkskunde, 1. klasse en muzijk; H. C. A. Thieme, *C. Azn.*, [illegible] taal; 2. klasse; J. van Manen, voor vorderingen in de Fransche taal, 2. klasse, de natuurkunde, mitsgaders voor betoonde vlijt; E. Weerts, voor vorderingen in de Hoogduitsche taal, 2. klasse; M. R. Timmerman, voor vorderingen in de algemeene geschiedenis, 2. klasse; J U. de Kempenaer, voor vorderingen in de vaderlandsche geschiedenis, 1. klasse, wegens ongesteldheid afwezig; M. van Heloma, voor vorderingen in de Hollandsche taal, 2. klasse; A. C. von Weiler, voor vorderingen in de vaderlandsche geschiedenis, de aardrijkskunde, 2. klasse; in het teekenen en voor buitengewone vlijt; J. H. Hoefhamer; voor betoonde vlijt, wegens ongesteldheid afwezig; J. P. Fuchs, voor betoonde vlijt; W. G. Top, voor vorderingen in de rekenkunde, 2. klasse.

Alle deze jongelingen betuigden, in verschillende talen, met eene gepaste vrijmoedigheid, hunne erkentenis aan de Curatoren en onderwijzers van het Instituut. Daarna betrad de Rector op nieuw het spreekgestoelte, en hield eene korte redevoering in de Nederduitsche taal: *over het verhevene en zinrijke in de Grieksche Fabelkunde*; terwijl hij ten slotte derzelve eene welverdiende hulde toebragt aan den oudsten onderwijzer van het Instituut, den heer Koopsen, aan wien, gedurende eene reeks van jaren, het onderwijs in de Wis- en Natuurkundige wetenschappen was opgedragen, en die op zijnen gevorderden leeftijd eene eervolle rust verworven had; en voorts den nieuw beroepen Hoofd-Onderwijzer in genoemde vakken, den heer S. Dik, Cornsz. gelukwenschte met zijne benoeming, van welke men ook voor den bloei der instelling de gunstigste gevolgen te gemoet ziet.

Deze plegtigheid, telkens door orgelmuzijk en een heerlijk koorgezang afgewisseld, waardoor ook de aanzienlijkste maagden der stad niet weinig tot opluistering van dit feest bijdroegen, leverde op nieuw de overtuigendste bewijzen op van den voortdurenden hoogen bloei dezer belangrijke inrigting.

---

## Waterhoogte te Arnhem.

Den 9 Junij 2 El 2 Palm 7 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 13 D
Den 10 Junij 2 El 1 Palm 6 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 13 D

---

Heden beviel, door Gods goedheid, voorspoedig van eenen welgeschapen zoon, *B. HYMANS*, geliefde huisvrouw van

Arnhem,
den 7den Junij
1835.

S. L. JACOBS.

---

## AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en ASSESSOREN der gemeente *BORCULO* zullen, onder nadere approbatie van Hun Edele Groot Achtbare, Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, op Dingsdag den 16 Junij 1835, des morgens te 10 uren, op het Gemeentehuis te *Borculo*, in het openbaar, aan de minstbiedende, aanbesteden:

HET MAKEN en LEGGEN VAN *DRIE BRUGGEN*, *in den nieuwen weg van Borculo naar Neede*, met de LEVERANCIE der daartoe benoodigde MATERIALEN.

Waarvan het Bestek en de Conditien, van heden af, (except Zondags) ten kantore van den ondergeteekende, zullen ter lezing liggen.

*Borculo*, den 5 Junij 1835.

*De Burgemeester voornoemd*,
F. W. LAMBERGH.

---

## *Aanbesteding.*

§ § § BURGEMEESTER en ASSESSOREN der gemeente *ANGERLO* zijn voornemens, onder nadere goedkeuring van Hun Edele Groot Achtbare Heeren, Gedeputeerde Staten dezer Provincie, op Vrijdag den 19 Junij 1835, des voormiddags om elf uren, ten Gemeente Huize van *Angerlo*, in het openbaar aan te besteeden:

HET BOUWEN van eene NIEUWE SCHOOL *voor honderd Leerlingen*, te *Bahr*, onder *Lathum*, met de LEVERANTIE van al de daartoe behoorende BOUWSTOFFEN:

Het Bestek en de Teekening van gezegde school liggen, van heden af aan, ter visie aan het Gemeente-Huis hiervoren genoemd.

*Angerlo*, den 9 Junij 1835.

*Burgemeester en Assessoren voornoemd*,
J. JANSEN,
ter Ordonnantie,
VAN ARNHEM,
*Secretaris*.

---

## *Aanbesteding.*

Op Dingsdag den 16 Junij 1835, zal aan de Pastorie te *Rietmole*, onder *Neede*, Provincie *Gelderland*, door eenen daartoe bevoegden beambte, ondere nadere approbatie van zijne Excellentie den Heere Staatsraad, Gouverneur van *Gelderland*, aanbesteed worden:

HET BOUWEN van eene ROOMSCH-KATHOLIJKE KERK en PASTORIE, te *Rietmole* voornoemd.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. De Voorwaarden zullen, acht dagen te voren, ter lezing liggen ter plaatse der aanbesteding, en te *Groenlo*, bij *G. WIEGERINK* in het Logement *de Zwann*; terwijl op Vrijdag den 12den Junij, des voordemiddags ten 12 ure, aanwijzing en inlichting *in loco* zal gedaan worden.

*Namens het Bestuur voornoemd*,
G. J. HOLSHAM,
Pastoor.

---

§ § † Op Woensdag den [illegible], vier ure, zal, bij inzet, en op een nader te bepalen dag bij toeslag, ten huize en herberge van *JAN DOCTOR*, te *Heerde*, publiek geveild en verkocht worden:

De beide TIENDBLOKKEN, onder *Heerde*, *het Blik* en *het Euland* genaamd, hebbende de laatste 10 jaren, gemiddel, in het jaar opgebragt, het eerste *f* 265,50, en het tweede *f* 161,70.

Zijnde inmiddels nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van Mr. *TAAY*, Notaris te *Arnhem*, brieven vrachtvrij.

---

§ † § *JOHANNES te VELTRUP*, Makelaar, zal, door Kwiteering van Affaire, op Dingsdag den 23sten Junij 1835, des morgens ten 9 ure, in het Logement *den Otter*, te *Zaandam*, ten overstaan van den Notaris *CORNELIS van GOOR HINLOOPEN*, presenteeren te verkoopen: eene exquise partij van 800 à 900 Blok zoo gezaagd als ongezaagd WAGENSCHOT, PIJPHOUT en VATHOUT, en op Donderdag den 25sten Junij 1835, des avonds ten 6 ure, ter zelfde plaatse: TWEE HOUTZAAGMOLENS, met derzelver Gereedschappen, volgens Inventaris, zijnde een PALTROK en een BOVENKRUIJER, beiden Eikenzagers.

---

† § § De Houders van 5 pCt. OOSTENRIJKSCHE METALIEKE OBLIGATIEN, gedateerd 7 Junij en 1 November 1823, welke daarbij alsnog NIEUWE COUPONS verlangen, gelieven dezelve, zoodra mogelijk in te leveren ten kantore van den [illegible] die dan met eene tweede partij nog spoedig in gereedheid komen.

*Arnhem*, den 11den Julij 1835.

E. C. ENGELBERTS,
*Commissionaris in Effecten*.

---

## LEES HIER!

De Ondergeteekende, voorheen Logementhouder te *Leeuwarden*, geeft bij deze aan zijn geëerde begunstigers kennis, dat hij zich thans, *in dezelfde hoedanigheid*, gevestigd heeft te *Amsterdam*, *Joden Breestraat* in de *Opregte Blaauwe Druif No. 24*; — Mitsgaders, dat hij onderscheidene convenable vertrekken, zoowel gemeubileerd als ongemeubileerd, beschikbaar heeft, zoo voor reizigers als [illegible], houdt *ordinaris tafel* en zendt mede *eten aan huis*. Zich in de gunst en recommendatie zijner vrienden en bekenden [illegible] zal hij trachten, door eene prompte en [illegible] hunne gunst waardig te maken.

*Amsterdam*, Junij 1835.

L. P. GROEN.

---

Bij *L. SCHIERBEEK* te *Leeuwarden*, is gedrukt en alom te bekomen:

I.

# VOLKSGENEESKUNDE

OF EENVOUDIGE
MIDDELEN EN RAADGEVINGEN
TEGEN DE
KWALEN EN KRANKHEDEN DER MENSCHEN
[illegible]
HOOGLEERAAR IN DE GENEESKUNDE [illegible] GOTTINGEN.
DE PRIJS IS INGENAAID *f* 2-00 EN IN KARTON *f* 2-20.

*Een algemeen nuttig huisboek, onmisbaar voor elken Huisvader, inzonderheid voor Landlieden, en belangrijk voor Geneeskundigen, vooral voor Heelmeesters ten platten lande.*

II.

*S. F. PFEIFFER*, *Beschrijving van den staat van Algiers en deszelfs Bewoners*. Een aanhangsel tot de Reizen, en vijfjarige Gevangenschap in Algiers, à *f* 1-20.

III.

**Quia en Quatenus. Problema der 19de Eeuw.**

*Antwoord op een' Brief*. à 20 Cents.

---

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.